

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus
Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua
distinctus**

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

2. Alacritatem animi conscientijs afflictis esse comparandam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

PARAGRAPHVS SECUNDVS.

*Alacritatem animi conscientijs afflictus esse compre-
randam.*

4. Secundum hoc remedium magnum
 habet cum præcedenti commercium, *Tristitia*
 atque eodem pene nititur fundamento. Ca-*incons-*
 vendum quippe omni ratione ijs qui animi
modis
 anxietate laborant, ne vnquam tristiam
 admittant: admissam propellant, & eius oc-
 casionibus nunquam locum prebeant. Ea
 enim est, quæ totius morbi radices alit; ge-
 nerat cogitationes importunas; turbat ima-
 ginationem, iudicio tenebras offundit; in-
 tellectum obnubilat; terrores ciet; sangu-
 nem ac humores salubres corrumpit, & in-
 atram bilem convertit. Qui enim in ama-
 ritudine versantur, horrent Dei iudicia, eaq;
 perpetuò eorum oculis obversantur; quæ-
 cumque contra peccatores à concionatori-
 bus denuntiantur sibi ascribunt; cuiuscumq;
 ea demum generis sint; quæcumque in men-
 tem veniunt, vel etiam in cogitationem, sese
 eadem admissoe arbitrantur. De morte &
 ratione, seviro iudici, reddenda, cogitatio-
 nes sic sovent, ut religioni ducant eas à se
 amoliri. Affiduè peccata versant animo; sicq;
 sese calumniari, ut neminem mortalium
Ceterorem

Vitandæ deteriorem reputent. Hæc à Spiritu melancolice exoriuntur. Harum ergo cogitationes. occasio-
nes. **Proverb.** enim amicorum necessitudo ac familiaritas
25.20 iucundam vitam efficiat, scrupulosorum porro colloquium instar tincæ exedit & corda & corpora, iisque, se mutuò, adiuncti confidunt. *Sicut tinea vestimento (ait Sapiens) & nimis ligno : ita tristitia noet cordi.*

5. Assumendæ ergo cogitationes de Deibonitate & misericordia, de Christi Salvatoris meritis, eius amore in peccatores, quorum causa in has vitæ calamitates è cælo devoluimus et immergi voluit. Considera vocationem tuam, quamque benignè tota vita Deus tecum egerit ; quoties solatio incredibili te perfuderit. Oculos attolle, in cœlum suspicere, ubi tibi sedem supremus Rex ab æterno, ob filij sui merita, præparavit ; si velis ; si medico, si directori tuo pareas, & pro virili conditorem tuum diligas. Hisce cogitationibus angustiæ pectoris tui dilatabuntur : & sicut cum sol lucet, glacies ac terra concreta dissolvitur : ita sole iustitiae, in animum admisso, constricta viscera solventur ac producentur.

Alacrita tur. Hoc sensit David cum dixit, *Viam misericordie tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.* S. Athanasius, Beatum Antonium solitum Psal. 118 dicere refert, *Si alacres in Domino fuerimus,*

melan-
itatio-
seru-
o. Etsi
iliaritas
m por-
corda
onfici-
& ver-
Deibo-
vatoris
uorum
devolu-
tionem
eus te-
libili te-
suspice,
no, ob-
si me-
rili co-
onibus
& sicut
eta dif-
admis-
ducen-
am mā-
& meum
solitum
uerimus,
nullus

niis demonum ad mentes nostras impugnandas au- In vita
debit accedere. Hoc medicamentum alacritatis S. Ante-
quotidie sumat infirmus. *Gaudet in Domino nij.*
semper: Sequatur Chrysostomi consilium de Philip. 4.
institutione monastica loquentis: *In mona-* 4.

iborum ait institutis, vna tantum re opus est, nobili
scilicet atque eximia alacritate animi. Hæc si adsit,
nihil quo minus ad summam quisque virtutem per-
veniat, impedire poterit. Vnde colligitur nimi-
am animi trititiam magno esse ad perfe-
ctionem impedimento.

6. Nolim tamen alacritatem hanc in vanam
ac dissipatam latitiam degenerare, quali Alacritas
mundani perfruuntur summi effusi in res va- vana fu-
nas ac temporales, & maximè in corporales gienda.
recreaciones. Hæc scrupos non sanant, sed
exasperant: *Gaudium enim hypocrita ad instar* Iob. 20. 5
puncti afficit illud quidem; sed aculeus, qui
inde nascitur incredibili vulnere animam
fauciat ac perstringit. Longè aliis est animi
motus, qui ob conscientiæ bonæ testimonium
exurgit, ex rerum bene beatèque gestarum
memoria; ob Dei promissa; ob conformi-
tatem nostræ cum divina voluntate; propter
visitationes cælestes; ob spem futurorum
præmiorum; propter occasiones bene de di-
vino numine, ac proximorum salute mer-
endi; ob amplificationem honoris supremæ
maiestatis; ob perfectum hominum, qui
manum rerum cuius atque amore contépto

N

totos

IVI
1-6

totos in obsequium cœlitum se convertant.
Hic, inquam, animi generosus impetus, tam
tum abest, conscientiam mordeat: ut etiam
novas plane vires & animos addat ad ma-
gna aggredienda ac profunda; summa-
in conversatione cum Deo & hominibus
alacritatem, quietemque conciliet ac sta-
biliat.

PARAGRAPHVS TERTIVS.

*Scrupuloſo non facilē iudicandum de lapsu in pe-
catum mortale, vel etiam veniale.*

Temera- 7. **A**d dosin tertia veniamus. Verum
rium est dicer aliquis. Qua ratione vitam
se dare- lætam ducere valeo, qui gravissimis sceler-
nare pec- bus me oppressum video. Petò verò abs te-
cati mor- quæ sint illa scelera quorum animus tu-
alis prop- conscius est? Ea inquis, quibus idem omni-
ter scru- hora ac momento fœse contaminat; nempe
pulos. ea inquam quibus per scrupulos conscientia
tua impetratur. Ergone crimen est, scelus
abominandum ac nefas, in animo invito ob-
tumeliam pati? criminationem inquam
sustinere? nullo modo. Sicut qui dæmons
carnisve tentationes sustinent, si aliud nos-
sit, eo certè nomine, omni culpa carere cer-
sendi sunt; alioqui quomodo Beatus Aposto-

Jacob. I.

22.

Ius diceret, Beatus vir qui suffert temptationem
quoniam